

जकात दुई प्रकारका हुन्छन्:

१- नाफिला (ऐच्छिक): यो त्यो सम्पत्ति हो जुन व्यक्ति केवल अल्लाहको इबादतको लागि शुद्ध रूपले खर्च गर्छ।

२- फरज (अनिवार्य):

यसका दुई प्रकार छन्:

शरीरको जकात:

यो त्यो सम्पत्ति हो जुन व्यक्ति केवल अल्लाहको इबादतको लागि शुद्ध रूपले खर्च गर्छ।

सम्पत्तिको जकात:

यो शरियत अनुसार, एक निश्चित रकमको सम्पत्तिको एक निश्चित अंश धार्मिक उद्देश्यका लागि आवश्यक रूपले दान गर्नुपर्छ। यसलाई इस्लामको तेस्रो स्तम्भ मानिन्छ।

यसलाई चार प्रकारमा विभाजन गरिएको छ:

१- नगद :

सुन, चाँदी र तिनीहरूको स्थानमा प्रयोग हुने अन्य मुद्राहरूमा जकात लाग्छ।
सुनको निसाब: २० मिस्काल (८५ ग्राम)
चाँदीको निसाब: २०० दिरहम (५९५ ग्राम)

४

४. व्यापारिक सामान:

व्यापारिक सामान भन्नाले ती सबै वस्तुहरू जनाइन्छ जुन बिक्री र खरिदका लागि तयार गरिएको हुन्छ।

३

३- भूमिबाट निस्कने उपज:

यस अन्तर्गत खेतिबाली तथा फलफूल जस्ता बालीहरू पर्छन्, जस्तै: अन्नहरू फलफूलहरू।

२

२- साइमाह (चराउने जनावरहरू)

साइमाह भन्नाले त्यस्ता चौपाया जनावरहरू जनाइन्छ जुन वर्षको अधिकांश वा सम्पूर्ण समय स्वतन्त्र रूपमा खुला ठाउँमा चरन गर्छन्। यहाँ “चौपाया जनावर” भन्नाले निम्न जनावरहरू बुझिन्छ: उँट, गाई, भेडा र बाख्रा।

जकातका हकदार:

यिनीहरू ती हुन् जसले जीवनयापनको आवश्यकताको आधा वा अधिकांश भाग त पाउँछन्, तर पूरा आवश्यकता पूरा गर्न सक्दैनन्। उदाहरणस्वरूप: यदि वार्षिक आवश्यकता १२,००० हो भने, गरीब त्यो हो जससँग ० देखि ६,००० सम्म मात्र हुन्छ। मिस्किन त्यो हो जससँग ६,००० भन्दा बढी छ तर १२,००० पुग्दैन। जकात एक वर्षमा लाग्ने भएकाले, गरीब र मिस्किनलाई एक वर्ष चल्ने खर्च दिइन्छ।

२. मिस्किनहरू २

यिनीहरू ती व्यक्ति हुन् जो अत्यन्तै अभावमा हुन्छन् — जसले केही पनि पाउँदैनन्, वा दैनिक जीवनयापनका लागि अत्यल्प मात्र पाउँछन्।

१. गरीबहरू १

तिनीहरू जकात संकलन गर्ने, सुरक्षामा राख्ने र बाँडफाँडको जिम्मा लिने व्यक्तिहरू हुन्। यी व्यक्तिहरूलाई सरकार वा जिम्मेवार शासकले नियुक्त गर्छ। उनीहरू गरीब हुनु अनिवार्य छैन — धनी भए पनि जकातबाट पारिश्रमिक दिइन्छ।

३. जकातमा काम गर्ने कर्मचारीहरू ३

यिनीहरू त्यस्ता व्यक्ति हुन्:

- जसको इस्लामतर्फ आकर्षण गराउन चाहिन्छ
- वा जसको शत्रुता रोक्नुपर्छ
- वा जसको ईमान बलियो बनाउन चाहिन्छ

४- दिल मिलाउनेहरू ४

यसको अर्थ हो: अल्लाहको मार्गमा लड्ने मुजाहिदहरू र उनीहरूलाई आवश्यक हतियार, सामाग्री, र सहारा दिनु।

७. अल्लाहको मार्गमा ७

यिनी त्यो व्यक्ति हुन् जो यात्रामा छन् र आफ्नो सम्पत्ति सकिएको छ। तिनीहरूलाई आफ्नो गन्तव्यसम्म पुग्न पर्याप्त सहायता दिइन्छ।

८. मुसाफिर (इब्न अल-सबील) ८

यी व्यक्तिहरू जकातका हकदार हुन्छन्: (क) त्यो मुसलमान जसले आफूलाई स्वतन्त्र गराउने सम्झौता (मुकातबा) गरेको छ। (ख) मुसलमान गुलामलाई स्वतन्त्र गराउनु। (ग) मुसलमान कैदीलाई मुक्त गराउनु।

आज्ञाद गर्नेका लागि ५

- (क) सामाजिक मेलमिलापका लागि ऋण लिने व्यक्ति
- (ख) व्यक्तिगत आवश्यकताका लागि ऋण लिने व्यक्ति

६. करजदारहरू ६